

Sygn. akt V U 1321/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Radosław Buko**

Protokolant: st. sekr. sądowy Beata Pezena

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2013 roku w Słupsku

odwołania C. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 1 lipca 2013 roku znak (...)

w sprawie **C. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu C. B. prawo do emerytury na podstawie art.184 w zw. z art.32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2009 roku numer 153 poz. 1227 ze zm.) od dnia 30 maja 2013 roku, nie stwierdzając odpowiedzialności organu rentowego

UZASADNIENIE

Ubezpieczony C. B. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 11.07.2013 r., znak (...), odmawiającej prawa do emerytury.

Ubezpieczony domagał się zmiany zaskarżonej decyzji w całości poprzez przyznanie prawa do emerytury podnosząc, że w okresie od 01.03.1979 r. do 31.05.1994 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w warunkach szczególnych w (...) Skarbu Państwa w K.na stanowisku spawacza.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, iż ubezpieczony wykazał na 01.01.1999r. wymagany staż ogółem, ale nie wykazał wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat. Do okresu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu zatrudnienia w (...) Skarbu Państwa w K.od 01.03.1979 r. do 31.05.1994 r., ponieważ w świadectwie pracy z dnia 31.07.1999 r. podano stanowisko „elektromonter”, natomiast w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 07.01.2000 r. wskazano, iż ubezpieczony pracował na stanowisku elektromontera, wykonując prace w charakterze spawacza, powołując jednocześnie przepisy resortowe na stanowisku spawacza.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony C. B., urodzony (...), w dniu 21.05.2013 r. złożył wniosek o emeryturę. Jest członkiem OFE, złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa. Nie pracuje. Wykazał według stanu na dzień 01.01.1999r. okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 29 lat i 11 dni, w tym

zdaniem organu rentowego żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych. Zaskarżoną decyzją z dnia 01.07.2013 r. odmówiono mu prawa do emerytury z uwagi na nie wykazanie 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu zatrudnienia w (...) (...)Skarbu Państwa w K.od 01.03.1979 r. do 31.05.1994 r., ponieważ w świadectwie pracy z dnia 31.07.1999 r. podano stanowisko „elektromonter”, natomiast w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych z dnia 07.01.2000 r. wskazano, iż ubezpieczony pracował na stanowisku elektromontera, wykonując prace w charakterze spawacza, powołując jednocześnie przepisy resortowe na stanowisku spawacza.

/dowód: akta emerytalne ZUS: wniosek k. 1 – 3, karta przebiegu zatrudnienia na dzień 01.01.1999 r. – k. 26, zaskarżona decyzja z dnia 01.07.2013 r. – k. 25 – 25 v./

Ubezpieczony C. B.w okresie od 01.03.1979 r. do 31.05.1994 r. zatrudniony był stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Skarbu Państwa w K.. W trakcie zatrudnienia ubezpieczony spawał gazowo i elektrycznie w K., P.i O.na fermach tuczu, spawał klatki ocynkowane. Ubezpieczony spawał również maszyny jak ulegały awarii, chodził na chlewnię by spawać rury, spawał w mieszkaniach rury c.o., bojlerzy. Mechanicy przygotowywali mu materiał do spawania. Jeździł też w pole by spawać maszyny rolnicze i rury. Nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

/dowód: akta sprawy: wyjaśnienia ubezpieczonego – k. 17 – 17 v. w zw. z k. 19 (00:03:35 – 00:14:26), zeznania świadka M. K. – k. 17 v. w zw. z k. 19 (00:17:46 – 00:25:32), zeznania świadka S. K. – k. 17v. – 18 w zw. z k. 19 (00:25:33 – 00:32:15, zeznania świadka J. S. – k. 18 w zw. z k. 19 (00:32:16 – 00:43:17), uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku w sprawie o sygn. akt VU 328/12- k. 14 – 16, akta emerytalne ZUS: świadectwo pracy z dnia 07.01.2000 r. – k. 21/

Praca ubezpieczonego w toku zatrudnienia w okresie od co najmniej 01.03.1979 r. do 31.05.1994 r. z pominięciem okresów nieskładkowych w rozmiarze 2 miesiące i 4 dni tj. przez 15 lat i 26 dni była pracą w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony według stanu na dzień 01.01.1999 r. posiada wymagany 15 letni staż pracy w warunkach szczególnych.

/dowód: akta sprawy: wyjaśnienia ubezpieczonego – k. 17 – 17 v. w zw. z k. 19 (00:03:35 – 00:14:26), zeznania świadka M. K. – k. 17 v. w zw. z k. 19 (00:17:46 – 00:25:32), zeznania świadka S. K. – k. 17v. – 18 w zw. z k. 19 (00:25:33 – 00:32:15, zeznania świadka J. S. – k. 18 w zw. z k. 19 (00:32:16 – 00:43:17), uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku w sprawie o sygn. akt VU 328/12- k. 14 – 16, akta emerytalne ZUS: świadectwo pracy z dnia 07.01.2000 r. – k. 21/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego C. B. zasługuje na uwzględnienie.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie było ustalenie uprawnień ubezpieczonego do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227) oraz przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 , poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z art.184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32,33,39 i 40, jeżeli w dniu wejścia ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27

W myśl ust. 2 art. 184 - w brzmieniu obowiązującym do końca grudnia 2012r. - emerytura przysługuje ubezpieczonym, którzy nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Obecnie od 01.01.2013 r. brak jest obowiązku rozwiązaniu stosunku pracy w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, to 25 lat w przypadku mężczyzny (art. 27 pkt 2). Wiek emerytalny wynika z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.), do którego odsyła art. 32 ust. 4 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Dla mężczyzny jest to 60 lat. Wymagany okres zatrudnienia w warunkach szczególnych przewidziany w przepisach dotychczasowych, o którym mowa w art. 184 ust. 1, to okres 15 lat, o czym stanowi § 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że ubezpieczony C. B. na dzień wydania decyzji miał ukończone 60 lat – ukończył je w dniu (...) jest członkiem OFE, złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku OFE na dochody budżetu państwa. Posiada wymagany 25 letni staż pracy liczony na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 01.01.1999 roku.

Oznacza to, iż jedyną przesłanką jaką musiał ubezpieczony udowodnić w przedmiotowej sprawie była praca w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat według stanu na dzień 01.01.1999r.

Zgodnie § 22 ust 1 rozporządzenia ministra pracy i polityki społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. nr 237 poz.1312) środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

- 1) legitymacja ubezpieczeniowa;
- 2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Z kolei ust 2 tego przepisu stanowi, że jeżeli ustawa przewiduje możliwość udowodnienia zeznaniami świadków okresu składkowego, od którego zależy prawo lub wysokość świadczenia, dowód ten dopuszcza się pod warunkiem złożenia przez zainteresowanego oświadczenia w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, że nie może przedłożyć odpowiedniego dokumentu potwierdzającego ten okres.

Jednak w spornych przypadkach, uwzględnienie okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach następuje po ustaleniu rzeczywistego zakresu obowiązków oraz wykonywania bezpośrednio i stale, w pełnym wymiarze czasu pracy tego zatrudnienia.

Zważyć przy tym należy, że w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno – rentowe prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom.

Według art. 473 § 1 kpc w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przed sądem przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu z zeznań świadków i z przesłuchania stron.

Ten wyjątek od ogólnych zasad, wynikających z art. 247 kpc, sprawia, że każdy istotny fakt (np. taki, którego ustalenie jest niezbędne do przyznania ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury), może być dowodzony wszelkimi

środkami dowodowymi, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2007 r. I UK 111/07).

W ocenie Sądu jest oczywiste, iż brzmienie zajmowanego stanowiska, jakie widnieje w dokumentach prowadzonych i wystawionych przez pracodawcę nie może mieć rozstrzygającego znaczenia w sprawie. Decyduje rodzaj wykonywanej pracy, co nadto wynika z powołanych wyżej przepisów prawa, w szczególności art. 32 ust. 2 który stanowi, iż dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w obniżonym wieku za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Rodzaje prac ustala się na podstawie powołanego już wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, który w załączniku A w D. od I do XIV wymienia rodzaje prac, które są pracą w warunkach szczególnych.

Ponadto należy dodać, iż w myśl § 2 ust. 1 tegoż rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W wykazie A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, uznano za pracę w szczególnych warunkach prace wykonywane przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym (Dział XIV pkt 12).

Jak już wyżej wskazano, o zaliczeniu pracy do okresu pracy w warunkach szczególnych, decyduje nie rodzaj zajmowanego przez ubezpieczonego stanowiska, a praca jaką faktycznie wykonywał. Powyższe zostało również potwierdzone w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego.

W ocenie Sądu praca ubezpieczonego jako spawacza gazowego i elektrycznego w spornym okresie zatrudnienia była pracą w warunkach szczególnych.

Fakt pracy został potwierdzony zeznaniami świadków: M. K., S. K. oraz J. S., bezpośredniego przełożonego ubezpieczonego. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym znali zatem charakterystykę i warunki pracy C. B..

Zeznania świadków w tym zakresie jako jasne, rzeczowe, logiczne i spójne Sąd uznał za wiarygodne. Sąd dał w wiarę powyższym zeznaniom, gdyż są one w zgodne z świadectwem pracy w warunkach szczególnych z dnia 07.01.2000 r. Świadek J. S. wyjaśnił, że powszechnym w zakładzie pracy było, że angaże wystawiane były na inne stanowisko niż rzeczywiście zajmowane przez pracownika.

W okolicznościach niniejszej sprawy oczywiste jest to, że również pracodawca ubezpieczonego za sporny okres zatrudnienia pracę jego postrzegał jako pracę w szczególnych warunkach, zaś uchybienia formalne pracodawcy nie mogą skutkować pozbawieniem ubezpieczonego prawa do należnych mu świadczeń. Świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach zostało wystawione ubezpieczonemu już w 2000 r., a zatem nie na potrzeby niniejszego procesu.

W ocenie Sądu okres zatrudnienia w (...) Skarbu Państwa w K.od 01.03.1979 r. do 31.05.1994 r. nie budzi żadnych wątpliwości i może zostać uznany za pracę w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że praca ubezpieczonego w okresie od co najmniej 01.03.1979 r. do 31.05.1994 r. z pominięciem okresów nieskładkowych w rozmiarze 2 miesięcy i 4 dni tj. przez 15 lat i 26 dni była pracą w warunkach szczególnych i przekraczała wymagane minimum 15 lat w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

W tym stanie rzeczy Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu C. B.prawo do emerytury na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i

rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia (...) r. tj. od dnia ukończenia 60 roku życia, nie stwierdzając odpowiedzialności organu rentowego, o czym orzeczono w sentencji wyroku.

Ustalenie, czy ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w spornym okresie wykonywał pracę w warunkach szczególnych, wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego przez Sąd. Z tych przyczyn nie można przypisać organowi rentowemu odpowiedzialności za nieprzyznanie świadczenia emerytalnego. Mając na uwadze dyspozycję art. 118 ust. 1 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS Sąd Okręgowy nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do świadczenia.